

İlk Bulgar Bitki Sistemleri Biyolojisi Mükemmeliyet Merkezi, Avrupa'da benzersiz bir araştırma kompleksi sundu.

Автор(и): Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ) , Пловдив

Дата: 14.10.2023 *Брой:* 10/2023

13 Ekim 2023 tarihinde, Plovdiv'de bulunan Bitki Sistem Biyolojisi ve Biyoteknoloji Merkezi'nin (CPSBB) yeni inşa edilen bilimsel kompleksinin resmi açılış töreni gerçekleşti.

Modern bilim kampüsünün önündeki açılış kurdelasını, Bulgaristan Cumhuriyeti Başbakanı Akademisyen Nikolay Denkov, Eğitim ve Bilim Bakanı Prof. Dr. Galin Tsokov, Avrupa Komisyonu Bulgaristan Temsilciliği Başkanı Bay Boyko Blagoev, EA "Eğitim Programı" Yürütme Kurulu Başkan Yardımcısı Bay Ivan Popov, Plovdiv Belediyesi Belediye Başkan Yardımcısı Bay Stefan Stoyanov ve konsorsiyumdaki ortak kuruluşlardan

PlantSYST proje liderleri – CPSBB Direktörü ve Proje Koordinatörü Prof. Dr. Tsanko Gechev, Doç. Dr. Dimitrina Kostova ("İslah ve Sebze Bitkileri" Bölüm Başkanı), CPSBB "Bitki Hücre Biyoteknolojisi" Bölüm Başkanı Prof. Dr. Milen Georgiev ve CPSBB'de "Bitki Gelişimi" Bölüm Başkanlığını yürüten Potsdam Üniversitesi'nden Prof. Dr. Bernd Müller-Röber birlikte kestiler.

Törene ayrıca CPSBB'nin endüstri ortakları, Bulgaristan ve yurtdışındaki akademik enstitülerin başkanları ve gazeteciler katıldı.

"Dokuz yıl önce Prof. Dr. Tsanko Gechev ile Bulgaristan'da bitki sistem biyolojisi ve biyoteknolojisi alanında bir Mükemmeliyet Merkezi kurma fikrini sunmak için beni Eğitim ve Bilim Bakanı olarak ziyaret ettiğindeki ilk görüşmemizi hatırlıyorum. O zaman bile bu fikrin arkasında zaman çizelgeleri, finansman kaynakları ve Bulgaristan ile yurtdışındaki araştırma kuruluşlarıyla ortaklıklar içeren son derece iyi hazırlanmış bir gelişim planının durduğunu gördüm. Bu planın ve PlantSYST projesinin hayata geçirilmesi için 'Akıllı Büyüme için Bilim ve Eğitim' Operasyonel Programı, Avrupa Komisyonu, Bulgaristan hükümeti ve Plovdiv Belediyesi'nin desteği sayesinde, bugün dünyanın en prestijli bilim enstitülerine eşdeğer yüksek teknolojlili bir araştırma merkezinde bulunmaktan memnuniyet duyuyoruz." Başbakan Akademisyen Nikolay Denkov, CPSBB bilimsel kompleksinin tanıtıldığı resmi törende hazır bulunanları bu sözlerle selamladı.

"Plovdiv ve Bulgaristan için bir gurur kaynağı olan olağanüstü bir Avrupa enstitüsündeyiz. Buraya gelmek için izlediğimiz yol çok uzun ve zorluymuştu. Sonuç bizi ancak gururlandırabilir – gençlere Bulgaristan'da bilimsel bir

kariyer geliştirme fırsatı veren dünya çapında uluslararası bir enstitü. Bilim ve iş dünyası arasında bir köprü olan bir enstitü. Temel bilimsel keşifleri, toplumumuzun yararına somut uygulamalı araştırma ve yeniliklere dönüştüren bir enstitü. CPSBB'nin Avrupa'da önde gelen bir bilim kuruluşu olarak kendini kanıtlayacağını ve bölgenin yalnızca bilimsel değil, aynı zamanda sosyo-ekonomik kalkınmasına da katkıda bulunacağını umuyoruz," dedi CPSBB Direktörü ve "PlantSYST" proje lideri Prof. Dr. Tsanko Gechev.

Bulgaristan'daki Bitki Sistem Biyolojisi ve Biyoteknoloji Merkezi – dünya standartlarında bilim

Bitki Sistem Biyolojisi ve Biyoteknoloji Merkezi (CPSBB)

CPSBB, bitki sistem biyolojisi ve biyoteknolojisi alanında Bulgaristan'ın ilk Mükemmeliyet Merkezi'dir. 2017 yılında bitki sistem biyolojisinde bir Mükemmeliyet Merkezi kurma amacıyla Avrupa finansmanı onayı alan tek Bulgar bilim projesi olan "PlantSYST" projesi kapsamında iki yıldan kısa bir sürede inşa edilmiştir.

Şu anda CPSBB, Bulgaristan ve yurtdışından yaklaşık 30 araştırmacıdan oluşan yüksek nitelikli bir araştırma ekibini çekmiştir. Yalnızca geçen yıl, Merkezin araştırma ekibi orta ve yüksek etki faktörlü 60'tan fazla makale yayınlamış olup, projenin başlangıcından bugüne kadar toplam bilimsel yayın sayısı uluslararası uzmanlık dergilerinde 300'den fazla makaleye ulaşmıştır. CPSBB, dünyanın dört bir yanından ortaklarla birlikte toplam finansman hacmi 130 milyon Euro olan 20 araştırma projesi kazanmış ve uygulamaktadır; bu miktarın 68 milyon Levası Merkez tarafından hayata geçirilecektir.

Kompleksin inşası, Avrupa Komisyonu tarafından "Ufuk 2020" Programı kapsamında, "Teaming" finansman enstrümanı ile ve "Akıllı Büyüme için Bilim ve Eğitim" Operasyonel Programı aracılığıyla Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu'ndan sağlanan finansmanla gerçekleştirilmiştir.

AB finansmanı 14.940.000,00 Euro tutarındadır. Sağlanan fonlar, projenin sonuna kadar (28.02.2025) Merkezin idari giderlerini ve CPSBB'de uluslararası araştırma projelerinde çalışmak üzere Bulgaristan ve yurtdışından yüksek nitelikli bilim insanlarının işe alınmasını kapsamaktadır. "Akıllı Büyüme için Bilim ve Eğitim" OP kapsamında verilen finansman ise 15.337.750,68 Euro tutarında olup, bina tasarımı ve inşası ile Doğu Avrupa'da büyük ölçüde eşi benzeri olmayan son teknoloji ekipmanlar için kullanılmıştır.

Araştırma merkezinin binası, Plovdiv Belediyesi tarafından inşaat hakkı tahsis edilen 23 dönümlük bir arazi üzerine inşa edilmiştir. Kompleks, her biri bireysel iklim kontrollü 12 bölümden oluşan toplam 4.000 m² alana sahip 2 sera, 6 araştırma laboratuvarı, 8 iklim odası ve ekipmanlı 20 özel odadan oluşmaktadır. Ayrıca 26 ofis ve 15 kişilik bir toplantı odası bulunan idari bir bina da mevcuttur. Konferanslar, sempozyumlar ve eğitimler için 300 koltuk kapasiteli büyük bir amfi tiyatro salonu ve her biri 80 koltuklu 4 seminer odası inşa edilmiştir.

Merkez bünyesinde, şu anda 4 kıtadan – Amerika (ABD); Afrika (Güney Afrika Cumhuriyeti); Asya (Hindistan, Pakistan, Güney Kore); Avrupa (Bulgaristan, Almanya) araştırmacıların istihdam edildiği yedi araştırma departmanı faaliyet göstermektedir.

CPSBB'deki uygulamalı ve temel araştırma faaliyetlerinin ana alanları bitki gelişimi, moleküler stres fizyolojisi, bitki hücre biyoteknolojisi, metabolomik, biyoinformatik ve sebze bitkileri ıslahı ile ilgilidir.

CPSBB'deki uygulamalı araştırmalar, ekonomik açıdan önemli bitkilerin büyüme, gelişme ve biyotik/abiyotik strese karşı dirençlerinin iyileştirilmesi için teknolojilerin geliştirilmesini; kozmetik ve farmasötik endüstriler için değerli metabolitlerin biyoteknolojik üretimini; değişen iklim koşullarına karşı geliştirilmiş besin değeri ve dirence sahip yeni sebze çeşitlerinin geliştirilmesini içermektedir.